

PROGRAMUL DE ACTIVITATE

**înaintat la concursul pentru ocuparea postului de rector al Universității de Stat
de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”
pe anii 2019 – 2025**

**de către candidatul
Mihail Gavriiuc**

Chișinău 2019

CUPRINS

Argument	2
Scopul principal, sloganul și prioritățile programului . . .	3
1. Învățământul universitar și postuniversitar	5
2. Educația medicală continuă	8
3. Activitatea de cercetare	8
4. Resursele umane	9
5. Managementul instituțional	10
6. Cooperarea internațională	11

ARGUMENT

Rău este acel prorector care nu visează să devină rector. Cred că după acest principiu s-a condus marele rector Ion ABABII când și-a selectat și educat echipa de prorectori.

O avalanșă de emoții și gânduri contradictorii m-au copleșit când am ajuns la termenul limită să decid: particip sau nu la concursul de alegere a rectorului Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova.

Argumentele *pro*:

- nu trebuie de lăsat pe seama altora ceea ce poate fi făcut în baza experienței personale de activitate și studii acumulate în decursul a 35 de ani în Republica Moldova și în alte țări;
- cunoașterea din interior a majorității problemelor actuale ale universității și a sistemului medical din țară;
- dragostea moștenită de la părinți pentru lucrul pedagogic;
- susținerea sinceră și necondiționată a colegilor de breaslă, rudelor și prietenilor.

Argumentele *contra* le las pe seama electoratului academic să le exprime prin votul secret și în timpul dezbaterilor publice.

În calitate de participant la concurs îmi exprim susținerea deplină a misiunii, viziunii și valorilor actuale ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” (vezi STRATEGIA de dezvoltare a USMF „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova în perioada 2011-2020, Chișinău 2011).

Scopul principal al programului constă în contribuția maximă a candidatului la organizarea, desfășurarea și evaluarea procesului de pregătire a specialistului medic și farmacist capabil să activeze în condiții de tehnologii informaționale actuale și emergente, cu utilizare a principiilor generale umane moștenite de la strămoșii săi.

Sloganul programului

USMF „Nicolae Testemițanu” este familia mea!

Prioritățile programului

Învățământul la USMF „Nicolae Testemițanu” să devină unul exclusiv centrat pe student, ceea ce va fi o preocupare a rectoratului în decursul următorilor 5 ani.

Să fim o echipă unică, de la mic la mare să ne aducem în fiecare zi aportul la prosperarea *alma mater*, să fim mândri că activăm și studiem anume aici!

Prin mecanismul autonomiei universitare să implementăm metodele moderne de pregătire a medicilor și farmaciștilor, să facem totul ce depinde de noi ca absolvenții originari din Republica Moldova să rămână la lucru acasă.

Să intensificăm pe toate căile procesul de internaționalizare a studiilor realizate la USMF „Nicolae Testemițanu”.

Să modificăm radical calitatea procesului de cercetare, aliniindu-l la standardele internaționale și necesitățile țării. Educația prin cercetare este veriga principală care va scoate din impas activitatea științifică a USMF „Nicolae Testemițanu”

Să aducem USMF „Nicolae Testemițanu” pe primul loc în clasamentul de apreciere a universităților din Republica Moldova și să avansăm pe piața educațională internațională.

1. ÎNVĂȚĂMÂNTUL UNIVERSITAR ȘI POSTUNIVERSITAR

Acțiuni propuse:

Obținerea acreditării facultăților de medicină (nr.1 și nr.2) și a facultății de farmacie a USMF „Nicolae Testemițanu” de către consiliul medical și farmaceutic al Californiei/ S.U.A. (urmând experiența facultății de stomatologie) în conformitate cu un plan strict stabilit într-un termen de 5 ani. Crearea unui departament (cu angajați titulari) în activitatea de acreditare a facultăților. Perfecționarea lor continuă în baza studierii activităților universităților-lideri mondiali în domeniu.

Trecerea specialităților *sănătate publică, optometrie și asistență medicală generală* la metoda de predare *Învățământul Bazat pe Probleme* (engl. Problem Based Learning – PBL).

Optimizarea numărului de studenți în grupe. Elaborarea unui program economic-managerial care treptat ar aduce numărul de studenți într-o grupă în anii preclinici la 10, iar în cei clinici – la 6.

Revederea și perfecționarea curriculumului prin elaborarea programelor analitice interdisciplinare, care ar evita contradicțiile și repetările la diferite discipline.

Prelegeri video. Se propune organizarea a două sau mai multe ateliere de asistență tehnică a departamentelor, catedrelor și disciplinelor, astfel încât timp de 2 ani toate prelegerile să fie înregistrate pe suport digital în limbile de predare română, engleză și rusă. Cursul „pe viu” să fie ținut doar de 2 ori pe an în conformitate cu orarul întocmit de secția studii și la care studenții de la orice an să se înscrie în prealabil. Actualizarea prelegerilor înregistrate se va face în fiecare semestru în aceleași ateliere conform unui plan stabilit. Prelegerea digitalizată va include prezentarea video, forma scrisă, prezentarea *power point*, testele de autoevaluare, prezentările de caz și literatura recomandată. Departamentul tehnologiei informaționale va elabora mecanismul de protecție a dreptului de autor. Orele „eliberate” nu vor fi excluse din șarja pedagogică, dar vor fi utilizate pentru seminarele de consultații, întrebări-răspunsuri, dezvoltare a dexterităților manuale, discuții de caz, prezentare de referate.

La lecțiile practice (seminare) totalmente să se excludă interogatoriul verbal. Evaluarea cunoștințelor curente să fie bazată pe programe de calculator (platforme educaționale de tipul Moodle – *Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment*) pe care studenții să le poată accesa de la distanță în timpul oportun. Instituirea sesiunilor, conferințelor on-line de întrebări-răspunsuri și

consultații dintre profesori și studenți, incluse în programul educațional și șarja pedagogică.

Lecțiile practice la disciplinele clinice se vor conduce după principiile filozofului chinez Confucius:

- *spune-mi și voi uita;*
- *arată-mi și voi ține minte;*
- *implică-mă și voi înțelege;*
- *treci la o parte (supraveghează-mă) și eu voi face cum trebuie.*

Evaluarea cunoștințelor să se facă în bază de examen la calculator. Pentru fraudarea examenelor – exmatriculare fără drept de restabilire la studii. La disciplinele clinice să se păstreze examenul verbal, dar examinatorii să fie invitați de la alte catedre/clinici/universități (se exclude situația când catedra care predă este responsabilă și de evaluare).

Catedrele preclinice să ajusteze procesul educațional cât mai aproape de realitățile activității medicale. Să se încurajeze practica de recrutare a lectorilor universitari la catedrele preclinice din rândul rezidenților anilor mari de studii, precum și angajarea colaboratorilor acestor catedre în activitatea clinicilor universitare.

Catedrele preclinice să elaboreze un ghid pentru elevii din licee: *de care cunoștințe avem nevoie înainte de a începe studiile la universitatea de medicină și farmacie.*

La începutul fiecărui an de studii să se planifice organizarea *școlilor de vară interdisciplinare* după un program unic centralizat (de exemplu *Neuroștiințe, Geriatrie, Inima, Rinichiul etc*). În măsura posibilităților școlile de vară să fie mixte: educaționale și sportive.

Manualele utilizate în procesul educațional să fie de nivel internațional, editate cel mult cu 5 ani în urmă, nu mai multe de 3 la număr la fiecare disciplină, lista lor să fie aprobată la ședințele catedrelor, forma digitală a lor să fie accesibilă la catedre și biblioteca universitară. Manualele scrise de colectivele de autori de la USMF „Nicolae Testemițanu” să fie recenzate neformal de specialiști recunoscuți în domeniu de peste hotare.

Eficientizarea utilizării resurselor bibliotecii. Să se elaboreze un mecanism de informare prin mesaje de 2 pe lună, atât a lectorilor cât și a studenților, despre resursele bibliotecii după modelul bazelor bibliografice internaționale.

În baza unui Program de Stat toate bazele clinice actuale să devină parte componentă a universității - Spitale Universitare - al căror personal să fie angajat după principiul unic acceptat: șeful de clinică – director, conferențiarilor - șefi de secții, asistenții – medici, rezidenții – ajutorii medicilor, o parte din asistente medicale – studenți de la colegii sau studenții de la anii începători ai universității. În Spitalul Universitar se vor implementa consecvent tehnologiile medicale de ultimă oră. Spitalul Universitar va fi responsabil de educația continuă a personalului din teritoriu și va conduce tot procesul de prevenire și profilaxie a maladiilor la specialitatea respectivă în colaborare strânsă cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Colegiile actuale de medicină în baza unui Program de Stat necesită să formeze un consorțiu educațional comun în frunte cu USMF „Nicolae Testemițanu”. E nevoie să depășim situația când medicii și asistentele medicale se pregătesc în mod separat, dar după absolvire lucrează împreună.

Practica de vară a studenților universității să fie realizată în spitalele raionale. Practica de vară a studenților străini să fie organizată în țara de origine a lor. Pentru cei mai buni studenți (autohtoni și străini) să se organizeze practica în spitalele universitare din străinătate cu care universitatea are contracte de colaborare (Germania, Franța, S.U.A., Marea Britanie, Polonia, România) etc.

Este necesară supravegherea mai riguroasă a procesului de pregătire a rezidenților. Se vor evita cazurile de trimitere formală în teritoriu a medicilor rezidenți, unde ei de regulă „nu ajung” sau nu obțin performanțele necesare.

Includerea obligatorie a tuturor colaboratorilor și studenților universității în programul de învățare a ajutorului medical de urgență cu certificare de model internațional.

Mobilitatea academică bazată pe sistemul de credite transferabile prin intermediul programelor internaționale să devină o latură forte în pregătirea medicilor și farmaciștilor autohtoni și de atragere a studenților din alte țări.

Crearea grupelor mixte de studiu în limbile română, engleză, rusă sau a unor cursuri în limba de circulație internațională solicitată de studenți.

Instituirea zilelor (mai târziu și a săptămânilor) de activitate a universității numai în limba engleză (inclusiv și pentru studenții și lectorii autohtoni) sau numai în limba română (inclusiv și pentru studenții și lectorii străini).

2. EDUCAȚIA MEDICALĂ CONTINUĂ

Acțiuni propuse:

Finalizarea procesului de creare a departamentelor cu includere a catedrelor de același profil. Astfel va crește substanțial calitatea de predare, inclusiv în limba engleză, se vor folosi mult mai eficient cadrele didactice și spațiile educaționale.

Tematica cursurilor și programelor de educație medicală continuă noi să fie concordată cu MSMPS și directorii spitalelor, astfel încât maximal să corespundă necesităților actuale.

Completarea activităților educaționale prin cursuri la distanță de teleconferințe după modelul american.

Evaluarea cunoștințelor/examenele să fie realizate la calculator și de către persoanele de la alte catedre (universități) cu participarea și reprezentanților din teritoriu (directori, vice-directori, șefi de secții).

Să se implementeze în conformitate cu un program bine determinat indicii de evaluare a calității procesului didactic în educarea medicală continuă.

Organizarea după un program unic aprobat și de MSMPS a seminarelor, cursurilor și conferințelor în teritoriu cu evaluare la fața locului a condițiilor de acordare a ajutorului medical populației.

3. ACTIVITATEA DE CERCETARE

Rectorul va înainta spre dezbateri în mediul academic și Senatul Universității a următoarelor propuneri:

Identificarea și aprobarea a două teme generale de cercetare pe toată universitatea la care să-și aducă contribuția fiecare catedră, fiecare laborator, fiecare cadru didactic și cercetător. Celelalte teme, proiecte de cercetare (opționale) se acceptă, dar nu în detrimentul temei generale.

Fiecare catedră / departament, în frunte cu șeful său în decursul următorilor 2 ani care urmează prezintă acordul de colaborare și programul de activitate de cercetare cu o catedră/laborator/instituție de cercetare dintr-o țară dezvoltată.

Fiecare doctorand al USMF „Nicolae Testemițanu” din start trebuie să aibă conducător cotutelă din străinătate.

Fiecare colaborator al USMF „Nicolae Testemițanu” 1 dată la 5 ani este obligat să se afle în stagiu de cercetare științifică într-o instituție de peste hotare. Programul activității să fie întocmit și aprobat din timp. Fără asemenea stagiu este imposibilă înaintarea documentelor la concursul de ocupare a postului anunțat vacant.

Nu se aprobă nicio participare a colaboratorilor universității la congrese, conferințe naționale, internaționale fără comunicări sau rapoarte (cu excepția medicilor rezidenți). Participarea cu comunicări verbale în calitate de prim-autor este nelimitată și asigurată de universitate.

Pentru fiecare raport verbal la reuniuni internaționale și pentru fiecare articol publicat cu factor de impact primul autor să fie remunerat financiar.

Organizarea ratingului individual al activității de cercetare pe perioadă de 1 și 5 ani, rezultatele căruia să fie anunțate, comentate și premiate public.

Încurajarea participării studenților și rezidenților în activitatea de cercetare a catedrei/laboratorului prin oferirea de puncte care se vor lua în considerație ulterior la admitere în rezidențiat, alegerea locului de muncă.

Lansarea inițiativei unui Program de Stat de invitare-motivare (salarii, posturi, laboratoare înzestrate) pentru activitate în cadrul universității a savanților de peste hotare, în special a absolvenților și originarilor din Republica Moldova.

Tinerii cercetători să fie încurajați/motivați maximal să se întoarcă acasă prin oferirea de salarii, indemnizații, posturi.

Studierea posibilității de formare de către diasporă a societății de susținere a tinerilor cercetători medici din Republica Moldova.

4. RESURSELE UMANE

La compartimentul resurse umane se propune:

Aducerea salariului personalului cu titlu didactic al USMF „Nicolae Testemițanu” la nivelul salariaților facultăților de medicină din Comunitatea Europeană.

Revederea metodologiei pentru acordarea burselor și altor forme de sprijin pentru studenții și rezidenții universității, inclusiv și din veniturile proprii ale universității.

Instituirea unui program (cu indicatori de calitate) pentru selectarea candidaților de activitate la catedre din rândul studenților, rezidenților, doctoranzilor.

Stimularea modului sănătos de viață prin clasamentul special de performanțe sportive, lipsa absențelor pe motiv de boală, renunțare la fumat și alte obișnuințe nocive, participarea în mas-media cu tematici de profilaxie și de propagare a valorilor naționale în acest aspect.

Dezvoltarea unui mecanism de susținere-ajutorare a colaboratorilor și studenților cu boli cronice sau care necesită intervenții terapeutice costisitoare în țară sau după hotare.

Încurajarea activităților de voluntariat exercitate de studenți și rezidenți în cadrul instituțiilor medico-sanitare publice din Republica Moldova.

5. MANAGEMENTUL INSTITUȚIONAL

Acțiunile propuse:

Desfășurarea activităților programate, ședințelor, adunărilor, întrunirilor, reuniunilor de orice nivel în conformitate cu un plan stabilit din timp cu respectarea principiilor legalității și responsabilității.

Organizarea rațională a activității la locul de lucru, descurajarea activității profesionale extra-program.

Respectarea valorilor etice și deontologice în desfășurarea activităților manageriale. Crearea comitetelor de etică în cadrul fiecărei facultăți.

Abordarea colectivă a procesului administrativ.

Utilizarea maximală a tehnologiilor informaționale în procedeele de management instituțional, reducerea și combaterea procedurilor birocratice, instituirea unui management instituțional „fără hârtii”.

Respectarea autonomiei facultăților.

Întâlnirile regulate ale rectorului, prorectorilor și decanilor cu toți doritorii de a discuta întrebările de activitate a universității de 2 ori/an (în afara ședințelor Senatului și Consiliilor Facultăților).

Întâlnirile programate ale rectorului, prorectorilor, decanilor facultăților cu administrația spitalelor unde se desfășoară procesul educațional.

Întâlnirile programate ale rectorului, prorectorilor, decanilor facultăților cu studenții, rezidenții, părinții și rudele lor.

Susținerea neformală a activităților de autogestiune a studenților, inclusiv și a „rectoratului din umbră”.

Amenajarea blocurilor universității și a căminelor studentești cu surse regenerabile de energie.

Lansarea și implementarea de comun cu primăria Chișinău și altor instituții de învățământ a proiectului: „Studenții – pe biciclete!”.

Identificarea și întocmirea unor acorduri reciproc avantajoase cu companii de construcții, asigurări medicale, creditare ș.a. cointeresate de serviciile medicale înalt calificate ale universității și respectiv oferirea de către ele a unor servicii necesare colaboratorilor USMF „Nicolae Testemițanu”.

Inițierea unui program de curăție medicală a raioanelor Republicii Moldova de către profesorii USMF „Nicolae Testemițanu”, originari din aceste raioane, cu susținere financiară din bugetul local.

6. COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

Vor fi luate la evidență **contractele internaționale existente** (inventarierea contractelor), astfel încât să fie creată o bază de date electronice ale lor, care va fi pusă la dispoziția întregii comunități academice.

Se va realiza încheierea sistematică de contracte noi, atenție deosebită acordându-se universităților/facultăților din țările ai căror cetățeni studiază la universitatea noastră.

În acest aspect se va acorda prioritate:

- cooperării de cercetare;
- mobilității academice în ambele direcții;
- editării manualelor comune;

- organizării școlilor de vară, work-shopurilor, stagiilor individuale științifice și pedagogice, olimpiadelor studențești și a tinerilor cercetători.

Proiectele

Motivarea și cultivarea abilităților personalului profesoral-didactic, studenților și rezidenților în activitatea de analiză a ofertelor, găsire de parteneri interesați, întocmire a proiectelor propriu-zise, participare la concurs și de realizare a lor. Cu acest scop se propune organizarea unei școli de vară permanente, care va difuza experiența proiectelor deja câștigate și va planifica activitățile pentru următorul an de studii.

Crearea unui clasament anual de participare/câștigare a proiectelor de către colaboratorii USMF „Nicolae Testemițanu”.

Oferirea concediilor de creație pentru întocmirea proiectelor în baza hotărârilor consiliilor științifice ale facultăților și Senatului.

Instituirea atelierelor de lucru ad hoc pentru crearea, redactarea și implementarea proiectelor.

Studenții străini

Conlucrarea armonioasă cu Guvernul Republicii Moldova, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Ambasadere și Consulaterile Republicii Moldova în vederea diseminării informației despre oferta educațională a USMF „Nicolae Testemițanu”, încheierea acordurilor cu guvernele altor state capabile să ofere burse de studii cetățenilor săi.

Optimizarea numărului de studenți străini în aspect număr – calitate și taxă de studii (indice orientativ – 200 studenți/an).

Stabilirea taxei de studii pentru studenții străini reieșind din analiza permanentă a pieții medicale educaționale din țările vecine. Instituirea unei comisii economice financiare care în mod permanent va elabora un business plan al activității educaționale pentru studenții străini, nu în ultimul rând fiind luată în considerație și atractivitatea ofertei.

Selectarea riguroasă a candidaților la studii. Implementarea în criteriile de selecție a procedeelelor folosite la admitere în țara de origine a candidaților (cum de ex. este testul psihometric în Israel, punctajul minim al notelor de bacalaureat pentru facultățile de medicină după exemplul Turciei, profilul liceului preuniversitar din India etc).

Deschiderea oficiilor permanente de recrutare a candidaților la studii ale USMF „Nicolae Testemițanu” în țările cu un număr mare de candidați, unde se vor realiza examenele și interviurile de admitere, zilele ușilor deschise, difuzarea informației în mas-media, vizitele la licee, întâlnirile cu părinții și rudele etc.

Oferirea suportului psihologic special în decursul primului an de studii și pe durata întregii aflări la studii. Revitalizarea experienței de curator pentru studenții străini din rândul corpului profesoral-didactic în decursul primilor doi ani de studii și de tutore din rândul studenților străini și autohtoni din anii mari în bază de voluntariat cu aprobarea comitetului de etică (consiliului științific) al facultății.

Triajul intransigent al persoanelor „întâmplătoare” în decursul primului an de studii.

Organizarea procesului didactic în baza manualelor internaționale acceptate și celor din țara de origine a studenților. În programul de studii fiecare disciplină va include temele care sunt actuale în țara de origine a studenților străini și intră în subiectele examenului de licență a statului respectiv.

Intensificarea activității extracuriculare cu implicarea studenților originari din alte state:

- ceremonia de înmatriculare;
- balul bobocilor;
- organizarea seratelor de prezentare a culturii țărilor;
- încurajarea și susținerea participării la competiții sportive, manifestări culturale, TVC, spectacole etc.;
- organizarea excursiilor de cunoaștere a locurilor istorice și pitorești din Republica Moldova (cu participarea activă și a studenților autohtoni).
- încurajarea studierii limbii române și în afara orelor curriculare.

Organizarea și stimularea activității clubului absolvenților USMF „Nicolae Testemițanu” (*alumni*) originari din alte state.

Mihail Gavriliuc
28 august 2019